

Kartézský součin, binární relace, zobrazení.

1. Jsou dány množiny $A = \{1,2,3,4\}$, $B = \{x, y\}$. Zapište kartézské součiny $A \times B$, $B \times A$, $A \times A$, $B \times B$.
2. Kolik různých jmen (křestní jméno – příjmení) můžete utvořit z křestních jmen Eva, Jana, Hana a příjmení Nová a Holá. Zapište je.
3. Zapište množiny K , L , z nichž byly vytvořeny kartézské součiny:
  - a) $\{[2,3] [4,3], [0,1], [2,1], [0,3], [4,1]\}$
  - b) $\{[4,0] [4,3], [4,1], [4,2]\}$
  - c) $\{[a,b] [b,a], [b,b], [a,a]\}$
4. Jsou dány množiny $A = \{a\}$, $B = \{c,d,e\}$, $C = \{e,f\}$. Zjistěte, zda pro ně platí rovnosti:
  - a) $(A \cup B) \times C = (A \times C) \cup (B \times C)$
  - b) $A \times (C \cap B) = (A \times C) \cap (B \times C)$
5. Kolik prvků mnohou mít množiny M a N , víte-li že kartézský součin $M \times N$ má 16 uspořádaných dvojic?
6. Na množině $M = \{0,1,2,3,4\}$ jsou definovány binární relace R, S, T, U, V, W . Zapište je výčtem prvků:
 $R = \{[x,y] \in M \times M; x > y\}$
 $S = \{[x,y] \in M \times M; x + y = 5\}$
 $T = \{[x,y] \in M \times M; x < y \wedge x + y = 4\}$
 $U = \{[x,y] \in M \times M; x \text{ je násobkem } y\}$
 $V = \{[x,y] \in M \times M; x = y\}$
 $W = \{[x,y] \in M \times M; x = y \vee x = 2 \cdot y\}$
7. Určete výčtem prvků relace inverzní R^{-1}, S^{-1}, T^{-1} a relace doplňkové R', U' k relacím R, S, T, U ze cvičení 6.
8. Určete vlastnosti binárních relací $R - W$ v množině M ze cvičení 6. Rozhodněte, zda je některá z těchto relací ekvivalence na množině nebo ostré lineární uspořádání na M .
9. Doplňte co nejméně uspořádaných dvojic do binární relace $R = \{[2,2], [1,1], [4,4]$
 $[2,3] [3,2] [1,4], \dots\}$ tak, aby byla ekvivalencí na množině $M = \{1,2,3,4\}$. Nakreslete si její uzlový graf. Pak zapište rozklad množiny M určený ekvivalencí R .
10. Je daná množina $M = \{a, b, c\}$ a její rozklady $T_1 = \{\{a,c\}, \{b\}\}$ a $T_2 = \{\{a\}, \{b\}, \{c\}\}$. Najděte k těmto rozkladům příslušné relace ekvivalence R_1 a R_2 .
11. Uvažujte množinu L všech lidí v obci, v níž žijete. Které z následujících binárních relací jsou ekvivalence na množině L ? Jak tyto ekvivalence rozkládají množinu L ?
 $S_1 = \{[x,y] \in L \times L; x \text{ je v abecedě před } y\}$
 $S_2 = \{[x,y] \in L \times L; x \text{ je narozen ve stejném měsíci jako } y\}$
 $S_3 = \{[x,y] \in L \times L; x \text{ má stejnou matku jako } y\}$
 $S_4 = \{[x,y] \in L \times L; x \text{ je starší než } y\}$

$$S_5 = \{[x,y] \in L \times L; x \text{ bydlí ve stejném domě jako } y\}$$

12. Jsou dány množiny $K = \{1, 2, 3, 4, 5\}$, $L = \{k, l, m, n, o\}$.
Zapište několik příkladů relací mezi množinami K a L , která
- a) jsou prostým zobrazením množiny K na L
  - b) jsou zobrazením K do L , které není prosté
  - c) jsou zobrazením z množiny L do množiny K , které není prosté
  - d) jsou prostým zobrazením z K do L
  - e) jsou zobrazením v množině L
  - f) nejsou zobrazením.
13. Zjistěte, zda se jedná o zobrazení:
- a) osová souměrnost v rovině
  - b) měření úseček
  - c) každý návštěvník divadla sedí nejvýše na jednom sedadle
  - d) znázornění přirozených čísel na číselné ose